

2009.g. 26.oktobris – 1.novembris

Pagājušā nedēļa akciju tirgiem joprojām bija grūta, jo investori ir nobažījušies, ka iepriekšējais kāpums ir bijis pārāk straujš un ekonomiskā situācija nebūs tika laba, lai attaisnotu esošo cenu līmeni. ASV akciju tirgū kritums bija par 4%, savukārt Eiropas akciju tirgū - par 3,3%. Japānas akcijas nedēļas beigās nedaudz atgūvās, kritumam samazinoties līdz 2,4%. Āzijas (izņemot Japānu) akciju cenas kritās par 4%. Attīstības valstu akciju cenas krasi samazinājās, "MSCI EM" indeksam sarūkot par 5,6%. Arī Austrumeiropas akciju cenas kritās, tomēr Krievijas akciju cenas nokritās vēl vairāk, nedēļas laikā piedzīvojot 10,1% lielu samazinājumu. Samazinājās arī izejvielu cenas, jēlnaftas cenas kritumam nedēļas laikā sasniedzot 4,7%. ASV dolāra un jenas vērtība pret eiro pieauga.

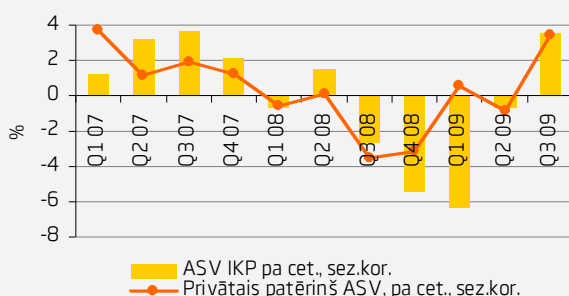
Tomēr līdz šim vairums uzņēmumu pārsteidza tirgu ar peļņas rādītājiem, kuri bija labāki par prognozēto. ASV uz brīdi, kad trešā ceturkšņa rezultātus bija publiskojušas divas trešdaļas uzņēmumu, 83 procentiem no "S&P 500" indeksā iekļauto uzņēmumu peļņas rādītāji bija labāki kā prognozēti. Salīdzinot ar attiecīgo periodu pērn, peļņa ir sarukusi par 24%. Prognozētos peļņas rādītājus pārsniedza arī 59 procenti no "Nikkei 225" indeksā iekļautajiem Japānas uzņēmumiem un 63 procenti no "Stoxx 600" indeksā iekļautajiem Eiropas uzņēmumiem. To peļņas apjoms, salīdzinājumā ar attiecīgo periodu pērn, ir sarucis attiecīgi par 43% un 17%.

Akciju cenas kritās, neskatoties uz to, ka ASV ekonomikā šī gada trešajā ceturksnī atjaunojās izaugsme. Pirmās aplēses par ASV IKP sagādāja tirgiem pozitīvu pārsteigumu, uzrādot ceturkšņa pieaugumu 3,5% apmērā (gada izteiksmē). Reālā IKP pieaugums ir skaidrojams galvenokārt ar pozitīvajiem privāta patēriņa (skat. 1.grafiku) un eksporta rādītājiem. Privātais patēriņš, pamatā pateicoties stimulēšanas pasākumiem, ceturkšņa laikā palielinājās par 3,4%.

ASV bažas par to, ka akciju tirgi skrien pa priekšu ASV ekonomikas atlabšanas gaitai, ir saistītas ar to, ka ekonomikas dati (piemēram, jauno mājokļu pārdošana un privāta patēriņa izdevumi) nav tik labi kā gaidīts. Arī oktobra patērētāju konjunktūras rādītāji sagādāja vilšanos. Tā kā iedzīvotājus joprojām skar atlaišana, konjunktūra ir ļoti jūtīga. Pagājušās nedēļas dati liecina, ka pirmreizējo bezdarbnieku pabalsta pieteikumu skaits sarūk lēnāk prognozēja analītiķi. Pagājušās nedēļas dati arī liecina, ka eiro zonā bezdarba līmenis septembrī palielinājās, sasniedzot 9,7%. Svarīgi dati par ASV darba tirgu tiks laisti klajā piektdien.

Izskanot runām, ka Eiropas Savienība varētu finanšu uzņēmumiem piemērot kādus ierobežojumus, Eiropas finanšu sektors piedzīvoja spiedienu. Eiropas Komisija pārskata banku glābšanas gadījumus, lai nodrošinātu, ka valdības piešķirtos līdzekļus saņēmušās bankas atrastos negodīgi izdevīgākā pozīcijā.

1.grafiks. ASV IKP un privātais patēriņš, pa ceturkšņiem, sezonāli koriģēts.

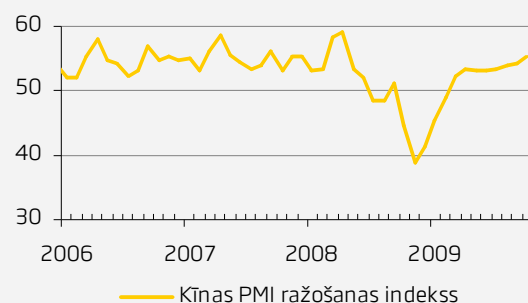
Japānā pagājušās nedēļas makroekonomikas dati bija samērā labi, liecinot, ka mazumtirdzniecības apjomi un rūpnieciskā ražošana ir pieaugši straujāk kā prognozēti. Bezdarba līmenis no 5,5% (augustā) samazinājās līdz 5,3%. 30.oktobrī Japānas Bankas nolēma mērķa likmi saglabāt 0,1% līmenī.

Atkārtoti sāk rasties šaubas par Ukrainas finanšu situāciju. Neskatoties uz premjerministres Jūlijas Timošenko iebildumiem un SVF brīdinājumiem, Ukrainas prezidents V.Juščenko likuma statusā ir apstiprinājis likumprojektu par minimālo algas un iztikas līdzekļu apjomu, kas varētu likt budžeta tēriņiem pieaugt par 1 mljrd. ASV dolāru šogad un par 7 mljrd. ASV dolāru 2010.gadā. Šāds solis varētu rosināt SVF pagaidīt ar nākamās 15.novembrī paredzētās 4 mljrd. ASV dolāru lielās aizdevuma daļas izsniegšanu Ukrainai. Tas rada īstermiņa risku, ka Ukraina varētu kavēt maksājumus par gāzi Krievijai, tādējādi izraisot traucējumus Krievijas gāzes piegādē patērētājiem Eiropā. Par šādu iespējamību nesen brīdināja arī Krievijas premjerministrs V.Putins.

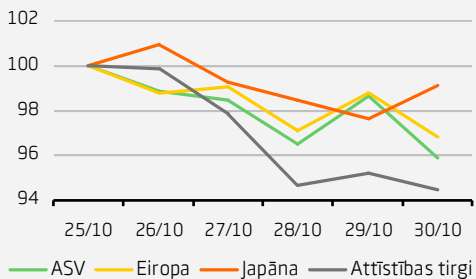
Vēlmei uzņemties risku visā pasaulē samazinoties sakarā ar vairākiem sarūgtinošiem makroekonomikas datiem un investoriem fiksējot no nesenā Krievijas akciju cenu kāpuma ("RTS" indekss no zemākā punkta februārī ir pakāpies par 166%) gūto peļņu, Krievijas akciju cenas pagājušajā nedēļā nokritās par vairāk kā 10%. Ekonomikā un biznesā, patiesībā, nekādu īpaši būtisku notikumu nebija. Saskaņā ar Krievijas ražošanas "PMI" indeksu, ražošanas sektors oktobrī atkal saruka, pēc septembrī sasniegtajiem 52 punktiem uzrādot tikai 49,6 punktus. Tomēr šī indeksa jauno pasūtījumu rādītājs saglabājās labs. Kā jau tirgos tas bija gaidīts, Krievijas centrālā banka par 50 bāzes punktiem samazināja galveno refinansēšanas likmi, un šobrīd tā ir 9,50%, kā arī norādīja, ka 2010.gadā šo likmi varētu samazināt vēl. Tomēr tiek uzskatīts, ka šāds likmes samazinājums ir pārāk mazs, lai būtiski ietekmētu reālo ekonomiku.

Ķīnas "PMI" indeksam (2.grafiks) uzrādot 55,2 punktus (rādījums virs 50 punktiem liecina par pieaugumu), pagājušās nedēļas dati rāda, ka Ķīnas ražošanas sektors piedzīvo pēdējo 18 mēnešu straujāko pieaugumu. Turklāt eksporta rādītāji liecināja par šī gada vislēnāko sarukuma tempu salīdzinājumā ar attiecīgo periodu pērn. Ķīnas ekonomikas stabilitā atveseļošanās varētu arī turpināties, jo Ķīnas amatpersonas ir vēlreiz apliecinājušas savu apņemšanos priekšlaicīgi stimulēšanas programmas nepārtraukt.

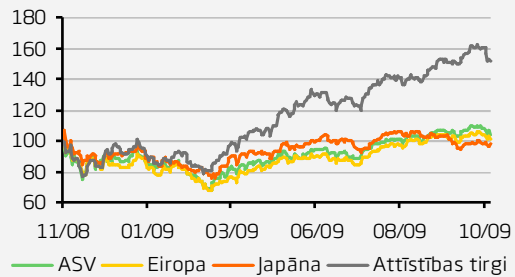
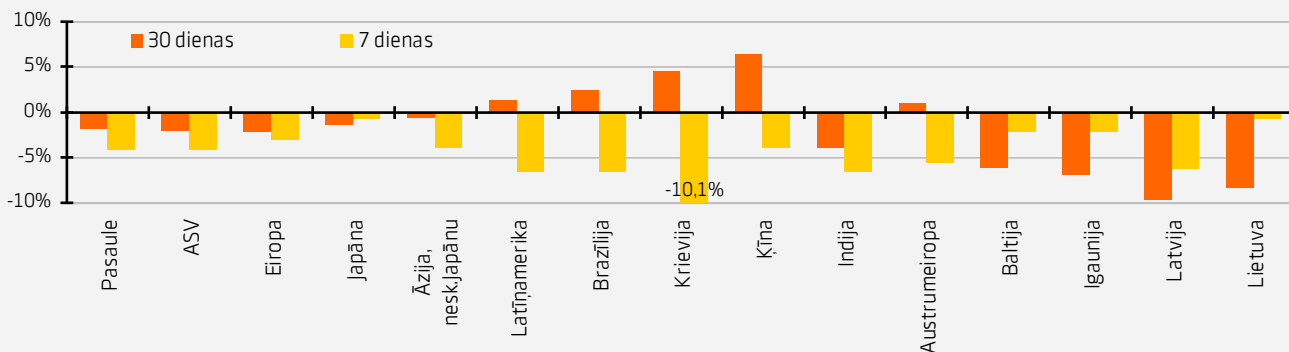
2.grafiks. Ķīnas ražošanas sektora PMI indekss

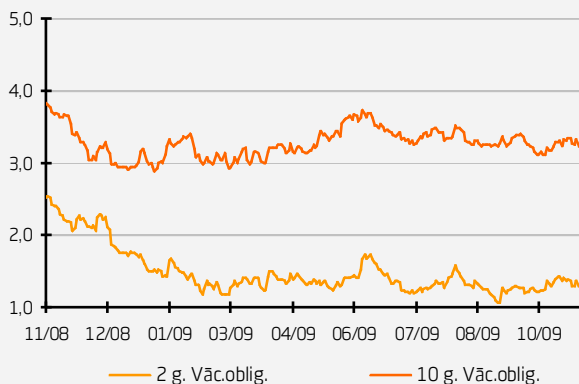
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

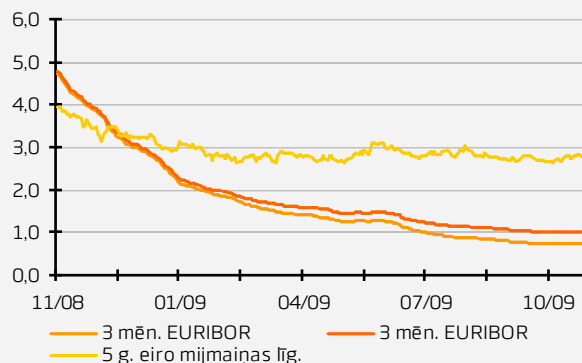
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti. ¹

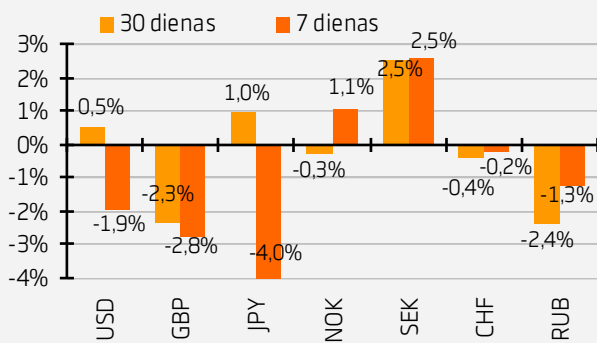
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

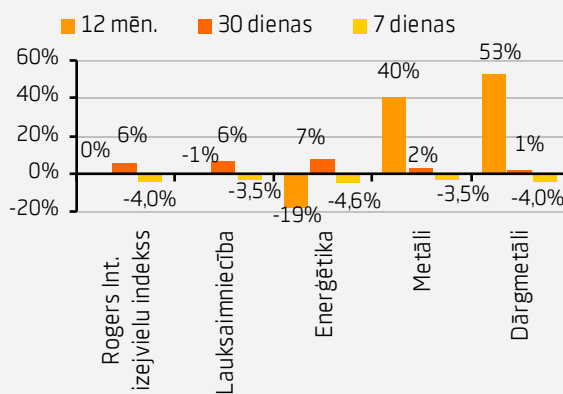
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no: "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Piezīme. Ja nav norādīts citādi, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai un vienīgi informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RĪSKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā "MSCI" reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu ("DJ Stoxx EU Enlarged") un Baltijas akcijas ("OMX" indeksi).